

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausunto laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun muuttamisesta

KEHA-keskus lausuu luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun muuttamisesta seuraavaa.

KEHA-keskus pitää esitettyjä muutoksia hyvinä sekä tarpeellisina ja kannattaa niiden toteuttamista.

Esitysluonnoksen kohdassa 2.1.1 Koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa koskevat tavoitteet (s. 4) kuvataan Business Finlandin Work in Finland toimintoja.

KEHA-keskus esittää, että Work in Finland -toimintojen osalta esitysluonnokseen lisättäisiin maininta siitä, että Business Finland hoitaisi edellä mainittuja toimintoja yhdessä TE-hallinnon (KEHA-keskus, ELY-keskukset ja TE-toimistot) kanssa ja TE2024-uudistuksen myötä KEHA-keskuksen kanssa.

Lisäyksen muotoilu voisi olla esimerkiksi seuraava:

'Work in Finland –toiminnon tarkoituksena on parantaa osaltaan kyvykkyyttä vastata työvoiman maahanmuutolla Suomen kestävyysvajeeseen ja taloudelliseen huoltosuhteeseen sekä tukea osaavan työvoiman saatavuutta ja työmarkkinoiden kohtaantoa. Toiminnon tavoitteena on luoda kansainvälisen rekrytoinnin ja osaajien houkuttelun asiakaslähtöinen, organisaatorajat ylittävä palveluprosessi niin henkilö- kuin työnantaja-asiakkaille yhdessä TE-hallinnon (KEHA-keskus, ELY-keskukset ja TE-toimistot) kanssa ja TE2024-uudistuksen myötä KEHA-keskuksen kanssa.'

Esitysluonnoksen kohdassa 2.1.2 Lainsäädäntö ja muu käytäntö (s. 6) kuvataan Euroopan komission tavoitetta kehittää yhteinen kolmansien maiden kansalaisille tarkoitettu osaamisreservi (Talent Pool) ja sen kytkeytymisestä kansallisiin osaajapoolialustoihin, joilla Suomen tapauksessa viitataan Työmarkkinatoriin. Tältä osin muun muassa todetaan, että komission osaamisreservi (Talent Pool) on huomioitava Työmarkkinatorin kehittämistyössä. KEHA-keskus esittää, että edellä mainitusta yhteensovittamisesta ja kehittämistyöstä

9.8.2022

mahdollisesti muodostuvat kustannusvaikutukset ja resurssitarpeet huomioidaan KEHA-keskuksen näkökulmasta.

Esitysluonnoksen kohdassa 2.1.3 Nykytilan arviointi (s. 7) todetaan seuraavaa:
'Eryteisesti arvioimatta on jäänyt vahvan tunnistamisen vaatimuksen vaikutukset ulkomailta Suomeen töihin hakeutuvien mahdollisuus hyödyntää työnhakuprofiilia mahdollisten työpaikkojen omaehtoiseen hakemiseen.'

KEHA-keskus esittää, että muotoilua tarkennettaisiin niin, että siitä kävisi ilmi nimenomaan kohtaantotoiminnallisuuden hyödyntäminen työmahdollisuuksien etsimessä sekä otettaisiin huomioon työnantajien näkökulma osaavan työvoiman saatavuudessa esimerkiksi alla esitetyllä tavalla:

'Eryteisesti arvioimatta on jäänyt vahvan tunnistautumisen vaatimuksen vaikutukset ulkomailta Suomeen töihin hakeutuvien mahdollisuuteen hyödyntää työnhakuprofiilia ja sen kautta mahdollistettavia tekoälypohjaisia kohtaantotoiminnallisuuden sopivien työpaikkojen löytämiseen. Lisäksi arvioimatta on jäänyt osaavan työvoiman saatavuuden lisäämiseen liittyvät seikat työvoimaa etsivien työnantajien näkökulmasta.'

Tämän lisäksi on hyvä huomioida, että KEHA-keskuksen Digi- ja väestövirastolta saamien tietojen mukaan Finnish Authenticator -tunnistuspalvelu olisi poistumassa palveluvalikoimasta kevään 2023 aikana.

Esitysluonnoksen kohdassa 4.2 Pääasialliset vaikutukset (s. 9) kuvataan positiivisia vaikutuksia osaajan näkökulmasta.

'Ehdotetulla muutoksella on siten positiivisia vaikutuksia muun muassa ulkomaisten työntekijöiden mahdollisuuksiin löytää työtä Suomesta.'

KEHA-keskus esittää, että positiivisiin vaikutuksiin lisättäisiin kirjaus siitä, että ehdotetulla muutoksella mahdollistettaisiin myös osaavan työvoiman tarjonnan kasvattaminen erityisesti ulkomailta aktiivisesti Suomeen pyrkivillä osaajilla. Tällä olisi erityisesti merkitystä osaavaa työvoimaa etsivien työnantajien näkökulmasta.

Esityksen kohdassa 4.2 Pääasialliset vaikutukset (s. 10) kuvataan, että:
'Esimerkiksi ulkomaalaiset osaajat voisivat kirjautua työnhakuprofiiliin laatimista varten palveluvalustalle käyttäen tunnistautumisvälineenä Finnish Authenticator -sovellusta tai sen korvaavaa ulkomaalaisen asiointivälinettä, jota on valmisteltu osana digitaalisen henkilöllisyyden ja sen hyödyntämistapojen kehittämistä koskevassa valtiovainministeriön hankkeessa (VM161:00/2020) tai muulla soveltuvalla tavalla.'

Tältä osin on hyvä huomioida, että KEHA-keskuksen Digi- ja väestövirastolta saamien tietojen mukaan Finnish Authenticator -tunnistuspalvelu olisi poistumassa palveluvalikoimasta kevään 2023 aikana, jonka jälkeen se korvautuu ulkomaalaisen etärekisteröintivälineellä. KEHA-

9.8.2022

keskuksen tekemän tunnistautumismuutoksiin liittyvän taustatyön yhteydessä on todettu, ettei ulkomaalaisen etärekisteröintiväline sovellu palvelualustalle kirjautumiseen ja sitä kautta työnhakuprofiilin tekemiseen. Tätä voidaan perustella sillä, että KEHA-keskuksella olevien tietojen mukaan ulkomaalaisen etärekisteröintiväline tulee olemaan käyttäjälleen maksullinen ja sen käyttäminen vaatisi sirullisen matkustusasiakirjan, joka ei ole riittävän laajasti käytössä kaikilla Suomen osaajahoukuttelun kannalta tärkeillä kohdealueilla (esimerkiksi Intia). Näiden ennakkotietojen mukaan etärekisteröintivälineen hyödyntäminen palvelualustalle tunnistautumisessa ei ole varteen otettava vaihtoehto, sillä etärekisteröintivälinettä ei voida katsoa asiakaslähtöiseksi tavaksi tunnistautua työnhakuprofiilin tekoa varten. Tältä osin on kuitenkin hyvä, että esityksessä mainitaan myös muut soveltuvat tavat, joiden avulla voidaan mahdollistaa asiakaslähtöinen kirjautuminen ja tunnistautuminen palvelualustalle työnhakuprofiilin luomista varten.

Esitysluonnoksen mukaan julkaistuja työnhakuprofiileja voisivat jatkossakin hakea ja tarkastella nykytilaa vastaavasti vain palvelualustalle kirjautuneet työnantajat. Nykyistä vastaavasti, mikäli työnhakuprofiilin laatinut henkilö rekisteröidään työnhakijaksi, työnhakuprofiilin tiedot voidaan työnhakijan suostumuksella kopioida tietovarantoon, jos ne ovat julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Voimassa oleva sääntely ei mahdollista työnhakuprofiili -palvelun kehittämistä siten, että työvoimaviranomaiset voisivat osana työnantajapalvelua ja kohtaannon edistämistä tarkastella muiden kuin profiilitietonsa erikseen valtakunnalliseen tietovarantoon siirtäneiden työnhakija-asiakkaiden työnhakuprofiileja. KEHA-keskus kiinnittää huomiota siihen, että kohtaannon edistämiseksi oli tarkoituksenmukaista mahdollistaa säännöksissä myös TE-palvelujen asiantuntijoille julkaistujen työnhakuprofiilien hakeminen ja tarkastelu. Tämä laajentaisi työvoimaviranomaisten mahdollisuuksia löytää osaavaa työvoimaa yritysten tarpeisiin, myös tilanteissa, joissa yritys on ilmaissut työvoimaviranomaiselle tarpeensa tai halukkuutensa rekrytoida työvoimaa, vaikka avointa työpaikkailmoitusta ei vielä ole. Erityisesti pk-yrityksillä ei välttämättä ole resursseja itse etsiä työvoimatarpeisiinsa sopivia profiileja.

Tiina Korhonen
Johtaja
KEHA-keskus

Heikki Heikkilä
Tietohallintojohtaja
KEHA-keskus

Lausunto
Valmis

4 (4)

DNRO KEHA/7883/2022

9.8.2022

Jakelu TEM kirjaamo.tem@gov.fi

Tiedoksi KEHA johtoryhmä
Emmi Äijälä/TEM

Tämä asiakirja KEHA/7883/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/7883/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heikkilä Heikki 09.08.2022 13:33

Hyväksyjä Korhonen Tiina 09.08.2022 13:41